

گیانه وهر

بیّن خوارنا وان دروست و نه دروست

وهرگیران
شیخان شیخه میری

نقیسین
سلیمان صالح الخراشي

مزگهفت

www.mzgaft.com

گیانهوهر

بیین خوارنا وان دروست و نه دروست

نقیسین

سلیمان بن صالح الخراشي

وه رگیران

شیخان شیخه میری

ناقہ کتیبی: گیانہوہر بیین خوارنا وان دروست و نہدروست

ناقہ نقیسہری: سلیمان بن صالح الخراشي

ناقہ وہرگیپی: شیفان شیخہ میری

دیزایننا ناقہروکی: پهرجان عبداللہ

دیزایننا بہرگی: سایتی مزگہفت

ده‌ستپیک

هه‌می سوپاسی بو وی خودایی بن یی گوتی :

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ

تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾

گه‌لی خودان باوهران، ژ وان خوارنن خوش و‌حلال یین مه دابنه هه‌وه بخون، ووه‌کی وان کافران نه‌بن یین خوارنن پاقر حه‌رام دکهن، وینن پیس حه‌لال دکهن، وهوین ب دل وئه‌زمان وله‌شی سوپاسیا خودی بکهن ژ بهر قه‌نجییین وی یین مه‌زن، ئه‌گه‌ر راسته هوین د فه‌رمانا وی دانه، ووی ب تنی وبی شریک دپه‌ریسن) البقرة.

وئه‌ز شه‌هده‌ییی دده‌م کو چ خوداوه‌ندی ب حه‌ق نینن ژه‌ه‌ژی په‌رستنی خودایی تاک تی نه‌بت یی بی هه‌فیشک، وچ حه‌لال نینه ئه‌و تی نه‌بت یی وی حه‌لال کری، وچ حه‌رام نینه ئه‌و تی نه‌بت یی وی حه‌رام کری، وچ دین نینن ئه‌و تی نه‌بت یی وی دانای .

وئه‌ز شه‌هده‌ییی دده‌م کو موحه‌مه‌د عه‌بدی خودی و پیغه‌مبه‌ری ویه سلافین خودی ل سه‌ر بن، ئه‌م یین هانداين ل سه‌ر خارنی ژ حه‌لالی، وئه‌م یین هشیار کرین ژ خارنا حه‌رام، و‌دی‌تیت: " أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا، وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ، فَقَالَ: { يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ

وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ }، وَقَالَ : { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ }، ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ : يَا رَبِّ يَا رَبِّ، وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ، وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ، وَعُغْدِي بِالْحَرَامِ، فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لِذَلِكَ " مسلم: ۱۰۱۵ .

ئەى گەلى خەلكى بىي گومان خودى يىي پاقره و تشتى پاقر نەبىت قەبويل ناكەت، وئەو فەرمانال باوەردارا كرى يا كۆل پىغەمبەران كرىن، دىبىزىت: **يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ** ﴿٥١﴾ المؤمنون

ئەى گەلى پىغەمبەران، هوىن ژ رزقى پاقر و حەلال بخۆن، وكريارين چاك بكن، هندی ئەزم ئەزب وى تشتى هوىن دكەن يىي پىزانامە، تشتەك ژ كارى هەوەل بەر من بەرزە نابت .

ودىبىزىت: **(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ)** .. ﴿١٧٢﴾ البقرة

گەلى خودان باوەران، ژ وان خوارنىن خۆش و حەلال يىين مە داينە هەوە بخۆن.

پاشى بەحسى زەلامەكى كر كۆسەفەرا وى يا دىبىزىت پىچا وى قزاقز بت وتۆز گرتى بت دەستىن خۆ دىبىزىت بكەت بۆ عەسمانى، بىزىت: ئەى خودايى من ئەى خودايى من، و خوارنا وى حەرام بت، وقە خوارنا وى حەرام بت، و جلکين

وی چه پام بت، وب چه پامی هاتبیته فرشکرن، ما دی چاوا دوعایین وی قه بویل
بن.

پشتی شی:

ژبه رکۆ خوارنا پاقر و چه لال کاریگه ریا خو یا هه ی دره فتارین مرو قیدا، و
ژیانا دلّی ویدا، و پونا هیا عه قلی ویدا، و قه بویل بوونا دوعایین ویدا، به رو فاژی
خوارنا پیس یی کۆ هه قذر دگه ل فی چه ندی، ژبه ر هندی من چه ز کر ئەف
په رتوکا من ل سه ر جورین گیانه وهران بت (یین به رنیاس دنا ف خه لکیدا) یین
خوارنا وان چه لال و یین چه پام، دا کۆ مروقی موسلمان خودان زانین بیت ل سه ر
وی خارنا دخوت و ده یلیت، دنا ف وه لاتین موسلمانان دا و ژ ده رقه ی وه لاتی دا.
ومن ئەف گیانه وهره یین رپک ئیخستین دگه ل حوکمی وان ل دو یف بیتین
(هجائی) یین عه ره بی، ئانکۆ: (ا، ب، ت، ث، ج.... ی)، و ئەف حۆکمه یین
سه لماندین ب چه دیسین دروست، ول به ر پونا هیا گۆتتین زانایین موسلمانا یین
بوری و وهه فچه رخ.

و ل به راهیا فی هه میی دا د ییشه کیا فی کتیبی دا من به حسی چه ند رپسایین
(قواعد) ب مفا کریهه ، ومن یا بژاره کری ژ گۆتتیت زانایان، کو دی به رچا ف
پونیه کی ده ته فی بابه تی، و زانینا حیکمه ت و حوکمین وی، و ئەز فی په رتوکۆ

گران ناکہم ژ گوتن و پھراویژان دا کویا ب ساناهی بیت بو وەرگرتنی دناف
موسلمانان دا.

وژخودی دخازم کوی مفای پی ل ههمی موسلمانان بکته.

وصلی الله علی نبینا محمد، وآله وصحبه وسلم.

نقیسه

رپسایا نیکن

خوارنا پاقر و حه‌لال شینوارین باش ل سهر دهر وون و له‌شی مروقی بیت هه‌ین، قیجا ئه‌و تشتین پاقر بیین خودایی مه‌زن حه‌لال کرین، ئه‌و خوارنین ب مفا‌نه بو له‌ش و عه‌قل و په‌وشتی مروقی، ویین پیس بیین کو حه‌پام کرین ئه‌و خوارنین بی مفا‌نه وب زه‌په‌رن بو له‌ش و عه‌قل و په‌وشتی مروقی، قیجا هه‌ر تشتی ب مفا‌ بیت بی پاقره وچ تشتی ب زه‌په‌ر بیت بی پیسه.

خوارنا ژ حه‌لالی و پارینی پاقر کاریگه‌ریه‌کا مه‌زن یا هه‌ی د پاقر کرنا دلی دا ، و قه‌بو یلکرنا دوعا و عیاده‌تاندا ، کا چاوا خوارنا حه‌پام ناهیلیت ئه‌و هه‌ردووکه قه‌بو یل بین.

خودایی مه‌زن دده‌باره‌ی جو هیاندا دبیت: (اُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَزَىٰ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٥١﴾ سَمْعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّحْتِ ﴿٤٢﴾ المائدة.

وهندی ئه‌و جو هی و دوروینه خودی نه‌قیایه‌کو دلین وان ژ پیسیا کوفری پاقر بکه‌ت، د دنیا بی دا پوپه‌شی و شه‌رمزاری بو وان هه‌یه، و ل ئاخه‌رتی عه‌زابدانه‌کا مه‌زن. ئه‌ف جو هییه‌گوه‌دانا دره‌وی دده‌نه د گه‌ل خوارنا مالی حه‌پام.

فَیَجَا یَیْئَہُ سَالُوخَتَیْنِ وِی بِن دَیْ چَاوَا خُودَا یَیْ مَہِزَن دَلِیْ وِی پَاقْزَ کَہَت
 وِی چَاوَا دُوعَا یَیْنِ وِی قَہ بُو یَل کَہَت، یَیْغَہ مَبَہ ر سَلَا ف لِیْ بِن دَیْثَرْت: " اَیْہَا
 النَّاسُ، اِنَّ اللّٰہَ طَیِّبٌ لَا یَقْبَلُ اِلَّا طَیِّبًا، وَاِنَّ اللّٰہَ اَمَرَ الْمُؤْمِنِیْنَ بِمَا اَمَرَہِ الْمُرْسَلِیْنَ،
 فَقَالَ: { یَا اَیْہَا الرَّسُلُ کُلُوْا مِنَ الطَّیِّبَاتِ وَاَعْمَلُوْا صَالِحًا اِنِّیْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِیْمٌ }،
 وَقَالَ: { یَا اَیْہَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا کُلُوْا مِنْ طَیِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاکُمْ }، ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ یُطِیْلُ
 السَّفَرَ اَشَعَتْ اَغْبَرَ یَمُدُّ یَدِیْہِ اِلَی السَّمَآءِ: یَا رَبِّ یَا رَبِّ، وَمَطْعَمُہُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُہُ
 حَرَامٌ، وَمَلْبَسُہُ حَرَامٌ، وَعَزِیْ بِالْحَرَامِ، فَاَنِّیْ یُسْتَجَابُ لِذٰلِکَ ". مسلم ۱۰۱۵.

ٹانکو: ئە ی گە لی خە لکی، ہندی خودیہ یی پاقر و تشتی پاقر نہ بیت قہ بویل
 ناکہت، و بی گومان خودی ئەو فەرمانا ل باوہردارا کری یا کول پیغہ مہران
 کری، و گوئی: (يَا أَيُّهَا الرَّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ
 ﴿٥١﴾ المؤمنون.

ئە ی گە لی پیغہ مہران، ہوین ژ رزقی پاقر و حەلال بخون، و کریارین چاک
 بکن، ہندی ئەزم ئەز ب و ی تشتی ہوین دکەن یی پزرانامہ، تشتەک ژ کاری
 ھوہ ل بەر من بەرزە نابت.

و گوئی: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ
 إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ البقرة.

گه لی خودان باوهران، ژ وان خوارنین خوش و حالال یین مه داینه هه وه
بخون.

پاشی به حسّ زه لاهمه کی دکهت سه فهره کا دریژ دکهت، پرچا وی یا قزو قزو و توژ
گرتی و دهستین خو به رهف عهسمانی بلند دکهت: و دبیزت: یا خودی یا خودی
به لی خارنا وی یا چه پرامه، و قه خارنا وی یا چه پرامه . و جلکین وی چه پرامن، وی
ب چه پرامی فرشک بووی، مادی چاوا بو وی هوسا هیته قه بویل کرن.

پیسایا دووین

ئەو گیانه‌وهرین خودایی مه‌زن ئافراندین دبنیاتدا گوشتی وان یی حەلالە، ئەو تی نه‌بیت بەلگه‌یه‌کی تایبەت یان گشتی بهیئت د حەرام کرنا وی دا، ژبەر گوتنا خودایی بلند: (هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ﴿٢٩﴾ البقرة.

خودی ب تنییه یی هەر تشته‌کی ل عەردی ژ قەنجییین هۆین مفاپی ژئ وەردگرن بۆ هه‌وه ئافراندی.

خودایی مه‌زن مننه‌تا خو دانا سەر چیکریین خو ب وان تشتین د عەردی هەمی دا، و خودی مننه‌ته‌کی ل مه‌ناکت هەکه نه‌حەلال بت، چنکی چو مننه‌ت د حەرامیی دا نینه، و ژوان دەقین دبنه‌ بەلگه‌ ل سەر فی چەندی، گوتنا خودایی مه‌زنه: وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُررْتُمْ إِلَيْهِ ﴿١١٩﴾ الاعراف.

وچو تشته‌یه‌یه نه‌هیلت هۆین گه‌لی موسلمانان ژ وی قە کوشتی بخۆن یی نافی خودی ل سەر هاتییه‌ گۆتن، و ب راستی خودی ئەو هەمی تشتین وی ل سەر هه‌وه حەرامکرین یین بۆ هه‌وه گۆتین؟ بەلی ئەو تشتی حەرام یی ل دەمی خەلایی هۆین نه‌چار بین بخۆن، وەکی مراری، ئەو بۆ هه‌وه یی حەلالە.

پرووی به‌لگه‌بوونی ژ دوو لایانقه تیدایه:

یا ئیکئی: کو خودایی مه‌زن ئه‌و پاشفه‌لیدان وتوندی بکارئینا ل سهر هیلانا خارنا وی تشتی ناقی خودی ل سهر هاتی گوتن... فیجا هه‌که تشت ب په‌هایی حه‌لال نه‌بان ئه‌و پاشفه‌لینه‌ددان وب خرابی به‌حسی وان نه‌دکر، چونکی هه‌که حوکمی وی نه‌یی دیاربا، یان یی حه‌پرام با هوسا نه‌دبوو.

فیجا پاشفه‌لیدانا وان ل سهر هیلانا خارنا ناقی خودی ل سهر هاتی، به‌لگه‌ کو بنیات تیدا حه‌لالیه، چونکی هه‌که بنیات تیدا حه‌پرامی با، دا‌راست و دروست بن ده‌یلانا خودا بو خارنی، و چ لومه وگازنده ژوان نه‌دهاتنه‌کرن.

لایئ دووی: و گوتیه: (وَقَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ ﴿۱۱۹﴾ و ب‌راستی خودی ئه‌و هه‌می تشتین وی ل سهر هه‌وه حه‌رام‌کرین بیین بو هه‌وه گوتین؟

التفصیل: دیارکرنه، کو گوت من تشتین حه‌پرام بیت بو هه‌وه دیارکرین، فیجا هه‌ر تشتی حه‌پرامیا وی نه‌هاتبیته دیار کرنی ئه‌و نه‌یی حه‌پرامه، وه‌ر تشتی نه‌یی حه‌پرام بیت ئه‌و یی حه‌لاله، چونکی مه‌چ دی نینه یان حه‌لاله یان ژی حه‌پرام. الاطعمة: للشیخ صالح الفوزان، ص ۱۵.

و دیسافه ژ به‌لگه‌یان، گوتنا پیغه‌مبه‌ریبه سلاق لی بن: " إِنَّ أَعْظَمَ الْمُسْلِمِينَ جُرْمًا مَنْ سَأَلَ عَنْ شَيْءٍ لَمْ يُحَرِّمْ، فَحَرِّمْ مِنْ أَجْلِ مَسْأَلَتِهِ ". بخاری ۷۲۸۹، مسلم ۲۳۵۸.

ٹانکؤ: بی گومان تاوانبارترین موسلمان ئه وه بی پرسیارا تشته کی نه چه پرام
بکته، فیجا ژبه ر پرسیارا وی چه پرام بیت.

و پرووی بی به لگه بوونی تیدا: ئه وه کو تشت د بنیات دا نه چه پرامن، هه تا کو
به لگه یه ک بهیت و چه پرام بکته.

رپسایا سین

ههر تشته کی پاقز بیت ژ گیانه‌وهره‌را نه‌و یی‌ه‌لاله بو خوارنی، وهر تشته کی
پیس بیت نه‌و یی‌ه‌رامه بو خوارنی، ژبه‌ر گوتنا خودایی بلند: (**وَيُحِلُّ لَهُمُ
الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ** ﴿١٥٧﴾ الاعراف.

وتشتین پاقز ژ خوارن و‌فه‌خوارن و‌ماره‌کرنی بو وان‌ه‌لال‌دکته، وتشتین
پیس‌وه‌کی گوستی‌به‌پازی و‌وان‌خوارن و‌فه‌خوارن‌ن خودی‌ل‌سه‌ر وان
ه‌رام‌کرنی بو وان‌ه‌رام‌دکته.

و‌گیانه‌وه‌رین پاقز و پیس‌دهینه‌جودا‌کرن‌ب‌سالوخه‌ت و خوارنا وان.

پیسایا چارن

چ گریډان نینه دناقبه‌را چه‌رامکرنا گیانه‌وه‌ران و وان تشتین عه‌ره‌ب ب پیس دبینن، ئانکو نه هه‌ر تشته‌کی عه‌ره‌ب ب پیس وبکی‌ر خوارنی نه‌هیت یان دل‌ی وان ژئی ره‌ش دبیت نه‌و چه‌رامه، شیخی ئیسلامی ئبن ته‌یمیه خودی دلوقانیی پی ببه‌ت دبیزت: مه‌پرم پی نه‌ه‌وه - ئانکو تشتی پاقر - هنده‌ک ژملله‌تان تام وخوشیی ژئی دبینن وه‌کی عه‌ره‌بان، یان ژبه‌ر کو عه‌ره‌ب هیوونینی (فی‌بوونینی) ، چونکی هه‌که بتنی ملله‌ته‌ک ژملله‌تان فی‌ری خوارنا وی بووینه و تام وخوشیی ژئی دبینن، یان ژئی چه‌ز ژئی ناکه‌ن وکه‌رب ژئی فه‌دبن چونکی ل وه‌لاتی واندا نینه، نه‌فه نا خوازیته هندی کو خودایی مه‌زن ل سه‌ر هه‌می باوه‌رداران چه‌رام بکه‌ت پی کو نه ل دویش چه‌ز و طوبعه‌تی قان که‌سان بیت، و تشته‌کی ژئی بو هه‌می باوه‌ردارا چه‌لال ناکه‌ت چونکی نه‌فه بی‌ن هیوونینی و چه‌ز ژئی دکه‌ن، پا چه‌وا عه‌ره‌ب فی‌ری خوارنا خوینی و مراری و ژبلی وان ژئی بی‌ون، وی‌ی گومان خودایی مه‌زن چه‌رام کرن، ویا هاتیه گوتنی بو هنده‌ک عه‌ره‌بان : هووین چ دخون؟

گوت: ما دب ودرج إلا أم حَبِین.

فقال: لیهنا ام حَبِین العافیة!!

ٹانکو: تشتی ساخ و مری خوربان تی نہ بن جوڑہ کی خشوکایہ پہنگی خو ل دویف پہنگی جھی لی د گوھوریت (حرباء).

گوٹی: خوشی و بہختہوہری بو ئوم خو بہینی بن!

و قورہیشیا بخو ہندہک تشتین پیس دخوارن یین کو خودی حہرام کرین، و خو ژ ہندہک خوارنا ددانہ پاش کو خودی حہرام نہ کرین.

و د حہدیسا دروست دا یا ہاتی کو گوشتی بزمنشکی بو پیغہمبہری سلاق لی بن یی ہاتی پیشکیشکرن ئہوی دہستی خو یی ژئ ہہ لگرتی ونہ خوارییہ، گوٹنی: ما یی حہرامہ ئہی پیغہمبہری خودی؟ فَقالَ : " لا، وَلَکِن لَمْ یَکُنْ بِأَرْضِ قَوْمِی، فَأَجِدُنِی أَعافَهُ ". البخاری ۵۵۳۷. و مسلم ۴۹۴۵.

گوٹ: نہ خیر، بہ لی ئہ فہ نہ خوارنا مللہ تی منہ، فیجا ئہز حہز ناکہم بخوم.

فیجا ہاتہ زانین نہ فیانا قورہیشیا یان غہیری وان بو خوارنہ کی ژ خوارنان نایبتہ ئہ گہری حہرام بوونا وی ل سہر ہمی باوہرداران ژ عہرب و عہجہمان. و ہہروہسا پیغہمبہری خودی سلاق لی بن وصہحاییین وی خودی ژوان رازی بیت چ تشت ل سہر کہسی حہرام نہ کرینہ چونکی عہرب ناخون و حہز ژئ ناکہن.

ونہ ہہر تشتہ کی عہربان خوار بیت حہلال کرینہ. الفتاوی: ۱۷. ۱۷۸_۱۷۹

کهواته: حه لال کرن ل دویف پاقری و بهرزه وهندی یه، وحه پام کرن ل دویف
پیساتی و زیانی یه دتشتی ب خودا، نه کو ب دیتنا خه لکی.

پیسایا پینجین

هەر گیانه‌وه‌ره‌کێ درنده و خودان کیلبه بیت، خوارنا گوشتی وی چه‌رامه، "عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْ أَكْلِ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ". البخاري ٥٣٠

پیغه‌مبه‌ری سلاق لی بن نه‌هیا کری ژ خوارنا گوشتی هەر درنده‌کێ خودان کیلبه بیت.

و خودان کیلبه ئەو گیانه‌وه‌ره‌نه بین ب ددانیت خو بین ره‌خا بین تیز خو ده‌افینه تشتی، و نیچیری پی دکه‌ت، و ئەفه‌فه‌فان گیانه‌وه‌ره‌ده‌دگریت: شیر، و پلنگ، و به‌قله‌شیر، و گورگ، و سه، و به‌راز، و فیل، و تاژی ... وه‌ند

وئیام ئەحمه‌د دیبژت: هەر گیانه‌وه‌ره‌کێ ب کیلبین خو له‌ق بده‌ت، ئەو ژ درنده‌انه. شرح الزرکشی علی مختصر الخرقی: ٦. ٦٧٥

رپسایا شہشن

ہەر بالندہ کئی خۆدان پہ نجار بت (پہ نجا بالندہی) گوشتی وی حہرامہ، "عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ : نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ، وَعَنْ كُلِّ ذِي مَخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ" مسلم ۱۹۳۴.

پیغہ مہری خودی سلاف لی بن نہ ہیا کری ژ خارنا گوشتی ہەر درندہ یہ کئی خودان کیلبہ بیت، و ژہەر بالندہ یہ کئی پہ نجار بت.

ئہ وژی ہەر بالندہ یہ کئی نیچیری ب پہ نجین خۆ بکہت، وہ کی: ئہ لہوی ، و بازی، وبالندی نیچیری، وشاہین ، وبالندی کورارہ، وکۆندی ب ہہ می جورین وبقہ... ہتد

و دہر بارہی حکمہ تا حہرامیا وی ئہ وہ وہک (ابن القیم خودی دلوفانی پی بہت) د بوری دا گوتی: ہەر کہ سہ بخۆت سالوخہ تین وہ کی وی دی بوہین. مدارج السالکین: ۱،۴۰۳

رپیسایا جه‌فتن

ههر گیانه‌وهره‌کی پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن فرمان ب کوشتنا وی کریت خوارنا گوشتی وی چه‌رامه ل دویف گوتنا دروستره ژ گوتنن زانایان، چونکی یا دیار و به‌رچاف ئه‌فه‌یه هر گیانه‌وهره‌کی ده‌ستیری ب کوشتنا وی هاتبیته دان، بی سهرژیکرنا شهرعی هنگی گوشتی وی چه‌رامه، چونکی هه‌که مفا وه‌رگرتن ب گوشتی وی دروست با، ده‌ستیری ب ژناقبرنا وی نه‌ددا. اضاء البیان للشنقیطی ۲،۲۷۳

وئیامی نه‌وه‌وی خودی دلوفانیی پی بهت، دیبژت: هر گیانه‌وهره‌کی ده‌ستیری ب کوشتنا وی هاتبیته دان، خوارنا گوشتی وی چه‌رامه. المجموع ۹،۲۲ و ل سهر فی چه‌ندی: هر تشته‌کی پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن فرمان ب کوشتنا وی دا بیت، خوارنا گوشتی وی چه‌رامه، وه‌کی: ماری، وقپی (قه‌لی)، و مشکی، و صهی هار، و کوراره، چه‌چه‌پیسک... و ژبلی فان وه‌کی دی هی‌ت.

پیسایا ههشتن

هەر گیانہ وەرہ کی پیغہ مبهری سلاف لی بن نهہی کریت ژ کوشتنا وی ،
خوارنا گوشتی وی چهرامه ل دویف گوتنا دروستر ژ گوتنن زانایان ، چونکی
هه که خوارنا گوشتی وی یی حلال با نهہی ژ کوشتنا وی نه دکر.

ئەوژی وه کی: میری، ومیشا هنگفینی، هۆپهۆپک (هدهد) وبالندی سرد،
ههروه کی دی هیت.

ئیامی خهتابی دبیزت: قیجا هه گیانہ وەرہ کی نهہی هاتبیته کرن ژ کوشتنا
وی ئەو ژبهر ئیک ژفانه: یان ژبهر پیروزییا وی بخۆ بخویه، وه کی مروقان.

یان ژی ژبهر چهرامیا گوشتی وی وهک بالندی سرد و هۆپهۆپک و یین وهک

وان. معالم السنن ۲۰۴، ۴

پیسایا دہین

خوارنا ہمی بالندیں نافی دروستہ ، (ابن قدامۃ) دیبڑت: چ خیلافا تیدا پی
ناحہ سییم المغنی ۹،۳۲۹ ، بہ لی دقت بہیتہ سہرژیکرن، چونکی دہشکاتی و نایدا
دژین۔ المغنی ۹،۳۳۹

وئہز دیبڑم : زانایان چ ژفی پیسای قہدہر نہ کریہ بالندی لہ گلہ گہ تی نہ بیت،
چونکی مارا دخوت ، وہ کی دی ہیت ب نانهیا خودی۔ قاموس الحيوان ،
کوکب دیب دیاب

پیسایا یازدین

ہر گیانہ و ہرک یان بالندہک پیساتی بخوت ، خوارنا گوشتی وی نہدروستہ ،
 خو ہہ کہ کیلبہ و پہنج ژی نہبن ، ئەفہ ژی ژبہر پیساتیا خوارنا وی ، چونکی
 ئەف پیساتیہ دئی چیتہ دناف گوشتی وی ژیدا ، و خودایی مہزن تشتی پیس یی ل
 سہر مہ ہہرام کری ، بگوئنا خو : (**وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبِيثَاتِ** ﴿١٥٧﴾ الاعراف .
 وتشتین پیس و ہکی گوشتی بہپازی و وان خوارن و فہ خوارنن خودی ل سہر
 وان ہہرامکرین بو وان ہہرام دکہت .

و چونکی پیغہمبہری سلاف لی بن فرمان یا کری ب کوشتنا پینج (فواسقا)
 دہمی مروف یی حلال بت (نہ دئیحراما) یان دئیحراماندا بیت ، ژ وان ژی قرہ
 (قل) کو تشتی پیس دخوت .. و بین دیتر ژی ل سہر دہینہ پیقان .

و چونکی پیغہمبہری سلاف لی بن نہہیا کری ژ خارنا ئەو گیانہ و ہری
 پیساتی دخوت (الجلالة) ہہتا کو گوشتی وی پاقر دبیت ، پا دی چاوا ئەو
 دروست بیت یا ب درژیا ژیی خو پیساتی دخوت ؟

رپسایا دوواز دین

هه می میس و مور چه پامن بهینه خوارن، وه ک: کیز، و میس، و سیسپرک، و
دویشک، و مار، و چه چه پیسک... هتد چونکی پیسن.

شه نقیطی دیبژت: نه فه پیسن نینه ئیکئی خودان توبعه ته کی ساخلم فی چه ندی
ب دروست بینت، فیجا پا دی ب خوش بینت، وئه فین قان جوره میسه مورا
دخون ژ عه ره بان، دژواریا برسئی وان دخازیته فی چه ندی.

وئه ز دیبژم: زانایان ئه ف هه ردووکه بیین جودا کرین: بز نمشک، و غه زالمشک.

پیسایا سیزدین

یا ژ گیانه‌وهره‌کی گوستی وی دهیته خوارن و ژئیکی گوستی وی نه‌هیته
خوارن په‌یدا ببیت، خوارنا وی چه‌رامه، وئه‌فه ژی ژبه‌ر سه‌رئی‌خستنا لایی چه‌رام
ل سه‌ر یی چه‌لال، وه‌کی هیستری کۆ په‌یدا دبیت دناقبه‌را که‌ری مالی و هه‌سپی
دا .

پیسایا چاردین

شیخی ئیسلامی ہمی ئە گەرین حەرپامیا گیانہ وەرہ را ییت کومکرین:

وئە گەرین حەرپامیی:

۱ - یان ژبەر ہیژا درنداتیا وی یە د ناڤ گیانداری دا هەمی، قیجا خوارنا وی دئ گوشتی مه پی مەزن بیت، ودی رەوشتی خەلکی وه کی رەوشتی درندا لیھیت، یان ژی بو وی یا خودی چیتر پی دزانیت.

۲ - یان ژبەر پیساتیا خوارنا وی ، هەر وه کی ئە و پیساتیی دخۆت ژ بالندا.

۳ - یان ژی ئە و بوخۆ دناڤ خودا یا پیسه وه ک میس مؤرا. الفتاوی ۵۵.۲۱

پیسایا پازدین

ئه و گیانه‌وهرین چه‌رام خوارنا وان دروست دبیت ل ده‌می نه‌چاریی و ته‌نگافیی ، ژبه‌ر گوتنا خودایی بلند: (فَمِنْ أَضْطَرِّ فِي مُحْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣﴾ المائدة .

وهه‌چییی د خه‌لایی دا نه‌چار بوو مراری بخوت، و ژقه‌ستا مه‌یلداری بو گونه‌هی نه‌کر بت، بو وی دورسته ئه و ژیی بخوت، هندی خودییه باش گونه‌ه ژبیره بو وی، ودلوفانکاره ب وی .

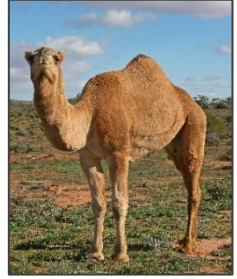
ورامانا نه‌چاریی ئه‌فه کو هه‌ر گافا ته ژیی نه‌خوار

پیتا (الف)

۱ - الإبل: حیشر

دروسته بهیته خارن ، نهو ژوان حه‌یوانه‌تین بیی نه‌زمانه ژ حیشر وچیل وپه‌زان خودی بو باوه‌ردارا حه‌لال کرین، دیشریت: (أَحِلَّتْ لَكُمْ بِهِمَّةُ الْأَنْعَمِ ﴿۱﴾ المائدة.

وهه‌می حه‌یوانه‌تین بیی نه‌زمان ژ حیشر وچیل وپه‌زان خودی بو هه‌وه بیین حه‌لال کرین.

۲ - الأرضة: خویرک

کرمه‌که‌که دارا دخوت، وئه‌فه نه‌وه یا به‌حسی وی هاتیبه کرن د گوتنا خودایی مه‌زن دا ده‌می به‌حسی سوله‌یمان پیغه‌مبه‌ر دکه‌ت سلاف لی بن: (فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّاهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ ۗ

إِلَّا دَابَّةَ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتُهُ ﴿۱۴﴾ سبأ

فیجا ده‌می مه‌مرن ب سهر سوله‌یمانی دا ئینای، ژ خویرکی پیغه‌تر که‌سی مرنا وی نیشا نه‌جنان نه‌دا، خویرکی ژ وی گوپالی خوار بیی وی پالی خو دایه سهر.

گوستی وی ناهیتته خواریا ، چونکی ژ میشه وه رایه (حشرات).

۳ - الأرنب: کیشریشک

خواریا وی دروسته، ژ بهر چه دیسا نه نه سی خودی ژی
 رازی بت: (أَنْفَجْنَا أَرْنَبًا بِمَرِّ الظَّهْرَانِ، فَسَعَى الْقَوْمُ
 فَلَعَبُوا ، فَأَدْرَكْتُهَا فَأَخَذْتُهَا، فَأَتَيْتُ بِهَا أَبَا طَلْحَةَ
 فَذَبَحَهَا، وَبَعَثَ بِهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَخَذِيهَا. فَقَبَلَهُ).

ئانکو: مه کیشریشکه ک ل دولا ظهه رانی دیت مللهت که تنه دویف هه تا پیفه
 ماندی وتیهنی بووین، پاشی نه ز گه هشتمی ومن بره نک نه بو طه لحه ی
 وسه رژیکر، و راهنیت وی بو پیغه مبهری خودی سلاف لی بن هنارتن، و وی ژی
 قه بویل کر.

۴ - الأسد: شیر

نه دروسته بهیتته خواریا، چونکی خودان کیلبه یه،
 و پیغه مبهری خودی سلاف لی بن نه هیا کری ژ فی

چه‌ندی، (عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ : نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ ، وَعَنْ كُلِّ ذِي مِخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ) مسلم ۱۹۳۴.

پیغمبه‌ری خودی سلاق لی بن نه‌هیا کری ژ خارنا گوشتی هه‌ر درنده‌یه‌کی خودان کیلبه‌بیت، و ژه‌هر بالنده‌یه‌کی په‌نچار بت.

۵ - الأوز: قاز

خوارنا وی دروسته چونکی ژ تشتی پاقره.

۶ - الأيل: که‌لی کویفی (نی‌ری)

وئه‌و په‌ز کویفی یه‌ خوارنا وی دروسته چونکی ژ تشتی پاقره.

۷ - ابن آوي: تاژی

تاژی گیانه‌وه‌ره‌که پیچه‌ک په‌نگی گورگی دده‌ت و پیچه‌ک په‌نگی رویشی دده‌ت، په‌نج وینوکین وی

دریژن، خوارنا وی نہ دروستہ، چونکی خودان کیلہ بہیہ، ویغہ مہری خودی سلاف لی بن نہ ہیا کری ژ، (عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ، وَعَنْ كُلِّ ذِي مَخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ) مسلم ۱۹۳۴۔

بیغہ مہری خودی سلاف لی بن نہ ہیا کری ژ خارنا گوشتی ہر درندہ بہ کی خودان کیلہ بیت۔

وچونکی یی پیسہ، نہ یی پاقرہ، و پرنگی صہی ددہت، ویبہنا وی پیسہ، و تشتی پیس دخت، فیجا دکہ فیتہ د بن گوتنا خودای مہزن دا: (وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْحَبَائِثَ ﴿۱۵۷﴾ الاعراف۔

و تشتین پیس وہ کی گوشتی بہ پازی و وان خوارن و قہ خوارنین خودی ل سہر وان حہ رامکرین بو وان حہ رام دکہت

پیتا (الباء)

۸ - البغاء: توتی

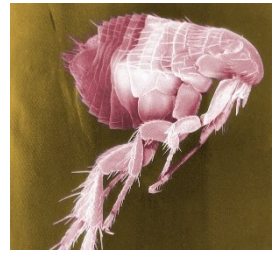
بالنده که مروف بخو مفای ژ ده‌نگی و هردگریت،
گوشتی وی دهیته خوآرن، چونکی ژ تشتین پاقره،
خودایی مه‌زن دبیژت: (أَحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ ﴿٤﴾ المائدة.

تشتین پاقره بو هه‌وه بیین هاتینه چه لالکرن.

۹ - البرغوث: کیچ

ناهیتته خوآرن، چونکی ژ میسه‌وه‌رین بیسه.

۱۰ - البط: وهرده‌ک، سو‌نه‌ک

گوشتی وی دهیته خوآرن، چونکی ژ تشتین پاقره،
خودایی مه‌زن دبیژت: (أَحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ ﴿٤﴾

المائدة.

۱۱ - البطریق: به‌طریق

جوړه کی بالندایه د ده‌ریاد دژیت

گوشته وی دهیته خوارن، چونکی ژ بالندی دهریاییه.

۱۲ - البعوض: پیسی

ژ وان گیانه‌ورین بی خوینه، وئو خوینا تیدا دهیته دیتن
ئه‌وه یا کو ژ مروقان کیشای، ناهیتته خوارن، چونکی ژ

میسه‌وهرین پیسه.

خودایی مه‌زن دبیژیت: **وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ ﴿١٥٧﴾** الاعراف.

وتشتین پیس وه کی گوشته به‌پازی ووان خوارن وغه خوارنن خودی ل سهر
وان هرامکرین بو وان هرام دکته.

۱۳ - البغات: بالنده‌یی گوشته‌خوړ

بالنده‌کی لاوازه بچویکتره ژ کوراره‌ی (الحدأة) وئو ژ
خرابترین جوړی بالندایه، ناهیتته نیچیر کرن، وناهیتته خوارن

چونکی ژ پیساتیایه، خودایی مه‌زن دبیزیت: **وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبِيثَٰتِ ﴿١٥٧﴾**
الاعراف.

۱۴ - البغل: هیستر

گوشتی وی ناهیتته خوارن، ژ بهر وی چه‌دیساهاتی ژ کیسی
جابری خودی ژ پازی بت، گوت: ل پوژا شه‌ری
خه‌یبه‌ری مه‌ه‌سپ و هیستر و گوهدریژ سه‌رژیکرن، قیجا پیغه‌مبه‌ری خودی
سلاق لی بن نه‌هیا مه‌کر ژ هیستر و گوهدریژا، و نه‌هیا مه‌نه‌کر ژ هه‌سپی. احمد

۳۵۶ و ابو داود ۳۷۸۹

چونکی هیستری په‌یدا بووی دناقه‌را دوو گیانه‌وه‌ران دا ئیک دهیتته خوارن
کو هه‌سپه، وی دی خوارنا وی چه‌رامه کو ئه‌وژی گوهدریژه، قیجا لایه‌نی
چه‌رامی ب سه‌ری دی دکه‌فیت.

۱۵ - البقر: چیل

گوشتی وی دھیتہ خوارن، چونکی ژ تشتین پاقرہ بین
خودی کہرہم دگہل باوہردارا کری ب خوارنا وی، خودایی

مہزن دیبڑت: (أَحَلَّتْ لَكُمْ بِهِمَّةَ الْأَنْعَامِ ﴿١﴾ المائدة

وہمی حیوانہ تین بی ئەزمان ژ حیشر وچیل وپہزان خودی بوہوہ بین

حہلال کرین

۱۶ - البلب: بلبل

گوشتی وی دھیتہ خوارن، چونکی ژ تشتین پاقرہ، خودایی
مہزن دیبڑت: (أَجَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ ﴿٤﴾ المائدة.

۱۷ - البوم: شاکوند

بالندہ کی ژبالندیں شہقنیه و بشہف ژ مالا خو دہردکہفیت
، وناہیتہ خوارن، ژ پیساتیا گوشتی وی ، خودایی مہزن

دیبڑت: (وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ ﴿١٥٧﴾ الاعراف.

۱۸ - بنات عرس: جوړه کي مشکايه

ناهیته خوارن چونکی وه کی مشکايه ژ وان گیانه وهرین
(الفواسق)ه، پیغه مبهری سلاف لی بن فه رمان یا کری ب

کوشتننا پینج (فواسقا) ده می مروف یی حه لال بت (نه د ئیحراما) یان د ئیحراماندا
بیت: بالندی کوراره، وقهل (قر)، ومشک، دوپیشک، وصه یی هار.

پیتا (الناء)

۱۹ - التمساح: تیمساح

گیانہ وەرہ کی به رثا قیسی به رنیاسه، دناف ثاقین شرین دا
دزیت، گوشتی وی ناهیته خواریا چونکی خودان کیلبه یه،
ویبغه مبهری سلاف لیبن یی چه رام کری، (نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ) مسلم ۱۹۳۴.

بیبغه مبهری خودی سلاف لی بن نه هیا کری ژ خارنا گوشتی هر درنده یه کی
خودان کیلبه بیت.

وههروه سا چونکی خواریا وی میشه وهر و به قن. موسوعة الحيوان: ۱۳۳

ئیامی نه وه وهی خودی دلوقانی پی بهت دبیزت: هندی تیمساحه گوشتی
وی چه رامه ل دویف گوتنا دروست و مه شهوور. المجموع: ۹،۳۲

وئبن قودامه دبیزت: یی ژ ئیامی نه حمه د هاتیه فه گوهاستنی کو تیمساح ناهیته

خواریا. المغنی ۹،۳۳۸

پیتا (الشاء)

۲۰ - الثعلب: رویقی

رویقی ناهیتہ خوارن چونکی درندہیہ، ودکہفیتہ دبن نہہیا
پیغہمبہریشہ سلاف لی بن: (نہی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم عن کُلِّ ذِي
نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ) مسلم ۱۹۳۴.

پیغہمبہری خودی سلاف لی بن نہہیا کری ژ خارنا گوشتی ہەر درندہیہ کی
خودان کیلبہ بیت.

پیتا (الجیم)

۲۱ - الجراد: کولی

درسته ودهیته خوارن ، پیغهمبه‌ری خودی سلاق لی بن
دبیژت: " أَحَلَّتْ لَنَا مَيْتَانِ وَدَمَانَ، فَأَمَّا الْمَيْتَانِ : فَالْحَوْتُ،

وَالْجَرَادُ، وَأَمَّا الدَّمَانِ : فَالْكَبْدُ، وَالطَّحَالُ ". احمد ۵۷۲۳

ئانکۆ : دوو مرار و دوو خوین بیین بو مه‌ه‌لال بووین، هندی مرارن: ماسی

و کولی نه، و هندی خوینن: میلاک و خالخالکه.

وهه‌روه‌سا ژکیسی: ابْنِ أَبِي أَوْفَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَ : " غَزَوْنَا مَعَ النَّبِيِّ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبْعَ غَزَوَاتٍ كُنَّا نَأْكُلُ مَعَهُ الْجَرَادَ ". البخاري ۵۴۹۵

ئهم‌ه‌فت جارا دگهل پیغهمبه‌ری سلاق لی بن چووینه‌جیهادی، مه‌دگهل

وی کولی دخوارن.

۲۲ - الجربوع (اليربوع): غه‌زالمشک

غه‌زالمشک گیانه‌وه‌ره‌که‌وه‌کی مشکیه، به‌لی پیت وی

ددریژن و ده‌ستین وی گه‌له‌ک کورتن، کوریه‌کا‌ه‌هی‌وه‌کی کوریا جووردیه،

درسته بهیته خوارن، چونکی ژ تشتین پاقره، وهه که ئیکئی د ئیحرامادا ل حه ره ما مه که هئی غه زالمشک بکوژت دقیت فدیئی بدهت.

۲۳ - الجرذ: جورد

گیانہ وهره که وهک مشکیه، وجیوازی دناقبه را جوردی ومشکی دا، وهک جیوازی دناقبه را گامیش و چیلئی دایه، ناهیتته خوارن چونکی پیسه وه کی مشکئی.

۲۴ - الجعل: کیزگولولک

کیزگولولک مه زنتره ژ کیزا ئاسایی، گه له کا پره شه، هه ز ژ جهین پیساتیئی دکهت، وپیساتیئی گریله دکهت دکونجا خودا، و ژ تشتین سه یر نه وه ب بیهنا گولا دمريت!!

ناهیتته خوارن، چونکی ژ پیساتیانه، خودایی مه زن دبیژیت : **وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبِيثَاتِ ﴿١٥٧﴾** الاعراف.

پیتا (الباء)

۲۵ - الحباری: بالندهیی چرك (بهت).

جوره کی بالندایه، دهیته خوارن، چونکی ژ تشتین پاقره.

۲۶ - الحدأة: بالندهیی کوراره .

ناهیته خوارن، وئهفه ژ وان گیانہ وهرین (الفواسق)ه،
پیغه مبهری سلاق لی بن فهرمان یا کری ب کوشتنا پینج

(فواسقا) دهمی مروف یی حلال بت (نه دئحراما) یان دئحراماندا بیت.

۲۷ - الحریاء: خوربان

جوړه کی خشوکایه رهنگی خو ل دویف رهنگی جهی لی

دگوهوریت.

گیانہ وهره که کوهان یی هه ی، ئانکو گره کی ب پشتا ویقه وه کی یی حیستری،
وبه ری خو دده ته پروژی وچاوا بزقرت دگهل دزقرت، ورهنگی وی رهنگا ورهنگ

دبت ب گہرماتیا پروژی، و لہر سیبہری یی کہ سکہ، گہلہ ک حہز ژ دارا دکہت،
نہ دروستہ بہیتہ خوارن.

۲۸ - الحار: گوہدریژ

و دوو جور بیین ہین: کہہی و کویفی

فیجا یی کہہی حہرامہ، ژبہر وی حہدیسا ہاتی ژ کیسی
جابری خودی ژی پازی بت، گوت: ل پروژا شہری خہیبہری پیغہمبہری خودی
سلاف لی بن نہہیا مہ کر ژ گوشتی گوہدریژین کہہی، و دەستیری دا مہ بو
ہہ سپا . احمد ۳۵۶ و ابو داود ۳۷۸۹

بہ لی گوہدریژی کیفی یی حہلالہ، "عَنْ أَبِي قَتَادَةَ رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّهُ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَنه
رأى حماراً وحشياً في طريق مكة فقتله، فَأَكَلَ مِنْهُ بَعْضُ
أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبَى بَعْضٌ، فَلَمَّا أَدْرَكُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَأَلُوهُ عَنْ ذَلِكَ، قَالَ: "إِنَّمَا هِيَ طُعْمَةٌ أَطَعَمَكُمُوهَا اللَّهُ". البخاري

۲۹۱۴

ئانکو: ژ کیسی ئەبو قەتادە ی خودی ژی پازی بیت، کوئەو دگەل پیغەمبەری
خودی بوو سلاف لی بن، وی گوہدریژہ کی کویفی د پیکا مہ ککہہی دا دیت و

کۆشت، قیجا هنده ک ژ صحابیین پیغمبهری خوارن و هنده کا ژى نه خوارن چونكى د ئیحراما دابوون، قیجا ده می گه هشتینه پیغمبهری خودی سلاق لی بن پرسیارا قی چهندی ژیکرن، گۆت: نه فه خوارنه که خودی دایه هه وه.

۲۹ - الحمام: کۆتر

کوتر ب هه می جورین ویقه دروستن بهینه خوارن، بین که هی و کویفی، چونکی ژ تشتین پاقره، خودایی مهزن دبیت: (أَجَلٌ لَّكُمْ الطَّيِّبُ ﴿٤﴾ المائدة.

۳۰ - الحمرّة: دویفسۆرك؛ کوريسۆرك؛ کوریره پره پینک.

کوريفتفتینک؛ دورفسۆران.

جوره که ژ بالندا، دروسته بهینه خوارن چونکی ژ تشتین

پاقره، خودایی مهزن دبیت: (أَجَلٌ لَّكُمْ الطَّيِّبُ ﴿٤﴾ المائدة.

۳۱ - الحیة: مار

مار ب ہم می جورین خوڤہ نہ دروستن بہینہ خوارن، چونکی
ژ بیساتیانہ، و ژ بہر گوتنا پیغہ مہری خودی سلاف لی بن " اَقْتُلُوا الْحَيَّاتِ "
البخاري ۳۲۹۷

ٹانکۆ: مارا بکۆژن.

وشیخی ئیسلامی ئبن تہیمیہ دیژرت: خوارنا مار و دویشکا حہرامہ ب ئیک
دہنگیا مؤسلمانا. الفتاوی ۱۱،۶۰۹

پیتا (الخاء)

۳۲ - الخفاش: شه‌فره‌قینک، چه‌کچه‌کیله.

هندهك دبیژنی: (الخشاف)، (الوطاط) (الخطاف)،
گیانه‌وه‌ره‌کی خودان فرینه‌کا دژواره، چاقین وی

لاوازن، خوارنا وی نه دروسته، چونکی یی پیسه، خودایی مه‌زن دبیژت: وَيُحَرِّمُ
عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ ﴿۱۵۷﴾ الاعراف.

وئیامی ته‌حمه‌د دبیژت: ما کی هه‌یه‌چه‌کچه‌کیلا بخوت؟

۳۳ - الخنزیر: به‌پراز

خوارنا وی نه دروسته ب ده‌قی قورئانا پیروز،

خودایی مه‌زن دبیژت: حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ

وَلَحْمُ الْخَنزِيرِ ﴿۳﴾ المائدة

خودی‌ه‌یوانی‌ مرار ل‌سه‌ر هه‌وه‌ه‌رام‌ کرییه، و‌خوینا‌ رو‌ن، و‌گوشتی

به‌پازی.

۳۴ - الخنفساء: کیز

کیز نه دروسته بهیته خوارن ، چونکی ژ میشه‌وه‌رین پیسه.

۳۵ - الخیل: هه‌سپ

هه‌سپ دروسته بهیته خوارن ژ بهر چه‌دیسا ، جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ، قَالَ: نَهَى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَسَلَّمَ يَوْمَ خَيْبَرَ عَنْ لُحُومِ الْحُمْرِ، وَرَخَّصَ فِي لُحُومِ الْخَيْلِ. البخاري ۵۲۰

ئانکۆ: ژ کیسی جابری خودی ژئی رازی بت، گۆت: ل پوزا شه‌ری خه‌بهری پیغه‌مبه‌ری خودی سلاف لی بن نه‌هیا مه کر ژ گوشتی گوهدریژین که‌هی، و

ده‌ستیری دا مه بو هه‌سپا.

و عَنْ أَسْمَاءَ قَالَتْ: نَحَرْنَا فَرَسًا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

فَأَكَلْنَاهُ. البخاري ۵۱۹

و ژکیسی ئەسمائی، گۆت: ل سه‌ر ده‌می پیغه‌مبه‌ری خودی سلاف لی بن مه

هه‌سپه‌ک سه‌رژیکر ومه خوار.

پیتا (الدال)

۳۶ - الدب: هرچ

هرچ نه دروسته بهیته خواریاوان ، چونکی خودان کیلبه‌یه،
ویغهمبه‌ری سلاف لیبن یی چه‌پام کری، "نَهَى رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ" مسلم ۱۹۳۴.

پیغهمبه‌ری خودی سلاف لی بن نه‌هیا کری ژ خارنا گوشتی هه‌ر درنده‌یه‌کی
خودان کیلبه‌بیت.

۳۷ - الدجاج: مریشک

دروسته بهیته خواریاوان ، چونکی پیغهمبه‌ری سلاف لی بن یی
خواری، عَنْ أَبِي مُوسَى ، أَنَّهُ ذَكَرَ الدَّجَاجَ فَقَالَ : رَأَيْتُ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْكُلُهُ. الدارمي: ۲۱۰۰ و متفق عليه.

ژ کیسی ئه‌بو موسایی ئه‌شعه‌ری خودی ژ یی‌پازی بت به‌حسی مریشکی هاته
کرن، گوت: من دیت پیغهمبه‌ری خودی سلاف لی بن د خواری.
و ئه‌و ژ تشنن پاقزه.

۳۸ - الدود: کرم

کرم بتنی نہ دروستہ بہیتہ خوان، بہ لیٰ ہہ کہ دناف تشتہ کی
خوانی دا بیت دروستہ، وہ کی: کرمی فیقی و پہ نیری.

پیتا (الذال)

۳۹ - الذئب: گورگ

نہ دروستہ بھیتہ خوانن ، چونکی خودان کیلہ بہیہ،
وپیغہ مہری سلاق لیین ییٰ حہرام کری، " نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ " مسلم ۱۹۳۴.

پیغہ مہریٰ خودیٰ سلاق لیٰ بن نہ ہیا کری ژ خارنا گوشتیٰ ہر درندہ بہ کیٰ
خودان کیلہ بیت.

۴۰ - الذباب: میس

نہ دروستہ بھیتہ خوانن، و ژ تشتین پیسہ،

خودایی مہزن دبیڑیت : وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ ﴿۱۵۷﴾ الاعراف.

پیتا (الراء)

٤١ - الرَّحْمُ: ته‌یری که له‌خا

بالنده‌یه که ژ پیسترین بالندایه، نه دروسته بهیته خوارن، و
ژ تشتین پیسه، خودایی مه‌زن دبیثیت: **وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ**

الْحَبَّائِثَ ﴿١٥٧﴾ الاعراف.

٤٢ - الرِّيمُ: مامزا سپی

ریم: جوره که ژ جورین مامزا، هه‌می سپییه، دروسته

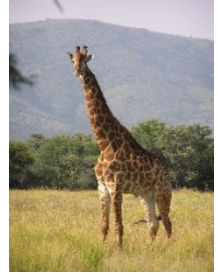
بهیته خوارن، چونکی ژ تشتین پاقره.

پیتا (الزای)

۴۳ - الزرافة: زہرافہ

دروستہ بھیتہ خوانن، چونکی ژ تشتین پاقرہ ، و ژوان
گیانہ و ہرانہ بیین کو خوانا وان بہ لگین دارایہ، و پیچہ کی
نیزیکی حیستری یہ.

و پرسیار ژ پیام ئەحمەد ہاتہ کرن دہبارہی زہرافی ، دھیتہ خوانن؟ گوت:

بہ لئ. المغنی ۹,۳۲۷

پیتا (السین)

۴۴ - السحلیة: مارگیسک

گیانه‌وهره که مه‌زنتره ژ چه‌چه‌پیسکی، نه دروسته بهیته خوارن، و ژ تشتین پیسه.

۴۵ - السلحفاة: کویسه‌له

نه دروسته بهیته خوارن، و ژ تشتین پیسه، و پتیریا خارنا وان مارن.

۴۶ - السمانی: زرسوویسک

بالنده‌یه‌کی ستو دریژ و پی دریژه، دروسته بهیته خوارن، چونکی ژ تشتین پاقره.

۴۷ - السنجاب: سقوره

سقوره وه کی غه زالمشکيه د پرهنگی خودا، دروسته بهیته
خوارن، چونکی ژ تشتین پاقره، ئبن قودامه دبیرت: دبیت
بی حه لال بیت، چونکی وه کی غه زالمشکيه، و چ گاڤا دوو دل بت دناقبه را
حه لالی و حه پامیی دا، دی لایه نی حه لالی بسه ر ئیخیت چونکی ئه و بنیاته،
وبه لگه ژی دخازنه هندی. المغنی ۹,۳۲۸

پیتا (الصاد)

۴۸ - الصُّرْدُ: گاسرہ؛ نکلکورہ.

بالندہیہ کہ مہزترہ ژ چوچکئی، نہ دروستہ بهیتہ خوارن،
چونکی پیغہمبہری سلاف لی بن نہہیا کری ژ کوشتنا وی

، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ : نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَتْلِ أَرْبَعٍ مِنَ
الدَّوَابِّ : النَّمْلَةِ ، وَالنَّحْلَةِ ، وَالْهُدْهُدِ ، وَالصُّرْدِ . احمد ۳۰۶۶

ژ کیسیئ بن عہباسی خودی ژئی رازی بت، گوت: پیغہمبہری خودی سلاف
لی بن نہہیا کری ژ کوشتنا چوار گیانہ وہرا : میری، ومیشا هنگفینی، وھود
ھودی، ونکلکورہ.

۴۹ - الصقر: بالندی نیچیری

نہ دروستہ بهیتہ خوارن ، چونکی خودان پہنجہ،

پیغہمبہری خودی سلاف لی بن نہہیا کری، "عَنْ كُلِّ ذِي مَخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ" مسلم

۱۹۳۴

ژ ھرہر بالندہ کی خودان پہنج.

پیتا (الضاد)

۵۰ - الضب: بزمنشک

دروسته بهیته خوارن، ژهر هه‌دیسای بن عباس خودی ژئی رازبت دبیزت: " فقیل له : أَحْرَامُ الضَّبِّ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : " لَا ، وَلَكِنْ لَمْ يَكُنْ بَارِضٍ قَوْمِي ، فَأَجِدُنِي أَعَافُهُ " . البخاري ۵۵۳۷

ئانکۆ: گوتئی ئه‌ری ما بزمنشک یی هه‌پامه ئه‌ی پیغه‌مبه‌ری خودی؟

گوت: نه‌خیر به‌لی نه‌خوارنا ملله‌تی منه، ژهر هندی هه‌ز ناکه‌م بخوم.

۵۱ - الضبع: هه‌فتیار

هه‌فتیار دروسته بهیته خوارن، ژهر هه‌دیسای عبدالرحمن ابن ابی عمار، قَالَ : قُلْتُ لِجَابِرِ : الضَّبُعُ ، أَصَيْدٌ هِيَ ؟ قَالَ : نَعَمْ . قَالَ : قُلْتُ : أَكَلَهَا ؟ قَالَ : نَعَمْ . قَالَ : قُلْتُ : أَقَالَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ؟ قَالَ : نَعَمْ .

الترمذي ۸۵۱

گوت: من گوته جابری هه‌فتیار نیچیره؟ گوت: به‌لی، من گوتئی بخوم؟ گوت به‌لی، من گوتئی: ئه‌ری پیغه‌مبه‌ری خودی سلاف لی بن ئه‌فه گوتیه؟ گوت: به‌لی.

ئیامی شافعی خودی دلوفانیی پی بهت دیبژیت: به‌رده‌وام حه‌فتیاری دخون و دکرن دناقبه‌را صه‌فا و مه‌روایی دا. معرفة السنن للبيهقي ۱۴,۸۷.

۵۲ - الضفدع: به‌ق

نه‌دروسته بهیته‌ خوارن، چونکی پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن نه‌هیا کری ژ کوشتنا وی.

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَثْمَانَ ، أَنَّ طَبِيبًا سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ ضَفْدَعٍ يَجْعَلُهَا فِي دَوَاءٍ ، فَنَهَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَتْلِهَا . سنن ابی داود ۳۸۷۱

ئانکو: دختوره‌کی پرسیار ژ پیغه‌مبه‌ری کر سلاف لی بن، ده‌باره‌ی به‌قی بکه‌ته دناق ده‌رمانی دا، پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن نه‌هیا وی کر ژ کوشتنا وی.

ئیامی خه‌تتایی دیبژت: ئە‌فه به‌لگه‌ کو‌ه‌ر‌امه‌ به‌ق بهیته‌ خوارن، وئ‌فه جودایه ژوان گیانه‌وه‌رین ئافی یین هاتینه‌ه‌لال کرنی، فیجا‌ه‌ر گیانه‌وه‌ره‌کی نه‌هی هاتیبته‌ کرن ژ کوشتنا وی ئە‌و ژبه‌ر ئیک ژفانه: یان ژبه‌ر پیروزیای وی بخو‌بخویه، وه‌کی مروغان.

یان ژی ژبه‌ر ه‌رامیا‌گوشتی وی وه‌ک بالندی‌ سرد و هو‌په‌وپک و یین وه‌ک وان.

فِیْجَا هَہْ کَہْ بَہْ قَ نَہْ حَہْ رَامَ بَتَ وَہْ کِیْ مَرُوْقَا، ہَنگی دِیْ حَہْ رَامِیَا وِیْ زَبَہْ رَ لَایَہْ نِیْ

دی بیت. معالم السنن ۴,۲۰۴

پیتا (الطاء)

۵۳ - الطاوس: توت

دروستہ بهینہ خوارن چونکی ژ تشتین پاقرہ، خودایی

مہزن دیبڑت: (أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ ﴿٤﴾ المائدة.

پیتا (الظاء)

۵۴ - الطیبي: مامزئ نیر

مامز ب هه می جورین وانقه دروسته بهینه خوارن چونکی ژ تشتین پاقره، خودایی مه زن دیبژت: (أَجِلَّ لَكُمْ

الطَّيِّبُ ﴿٤﴾ المائدة.

۵۵ - الظربان: قوربه شک

وهنده ک دیبژنی: (الغیري)

قوربه شک وه کی پشیکی یه ، بیهنه کا پیس ژئ دهیت،

جاحظ دیبژت: بیهنه فسا (بایی زیده ده می به ردهت)

قوربه شک پیستره ژ یا هه می چیکرین خودی، وه ما قوربه شک ب هندی

دهیته نیاسین، وقوربه شک نه فی چه ندی بخو وه ک چه ک بکار دینت، نینه ئیک

خو نیزی ک بکه ت ئیلا دی فی بیهنی به ردهت، که س نه شیت بیهنه خو ب

هه لکیشیت، وعه رب دیبژنی: (مفرق الابل) ژیکفه که را حیسترا ، کو هه که بچیته

دناف حیسترا دا و سی فسا بکەت دی حیستر ژیکره فن و خو ها قیژن، وشقانی
وان نه شییت وان بزقرینت ب ماندیوونه کا زیده نه بیت. الحيوان للجاحظ: ۱،۲۴۸
نه دروسته بهیته خواریا، چونکی ژ تشتین پیسه.

پیتا (العین)

۵۶ - العصفور: چویچک

دروسته بهیته خوارن، ژبه‌ر گوتنا پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن
 : "ما من إنسان یقتل عصفوراً فما فوقها بغير حَقِّها ، إِلَّا سألَهُ اللَّهُ عنها یومَ القیامةِ
 قیلَ وما حَقُّها ؟ قالَ : أن تذبَحَها فتأکلَها ولا تقطعَ رأسَها فترمیَ بها" اخرجه الحاکم
 فی المستدرک ۴، ۲۳۳ وقال هذا حدیث صحیح الاسناد وواقفه الذهبی

نینه مروقه‌ک چویچکه‌کی یان ئیکا د سهر وپرا بکورت بیی حه‌قی وی، ئیلا
 دی روژا قیامه‌تی خودایی مه‌زن پرسیارئ ژیکه‌ت، گوتنی: حه‌قی وی چیه؟
 گوت: نه‌وه تو سهرژیکه‌ی و تو بخوی، نه‌کو تو سهرئ وی ژیفه‌که‌ی وبها‌قیژی.

۵۷ - العقاب: نه‌لهو

نه‌دروسته بهیته خوارن ، چونکی خودان په‌نجه،
 پیغه‌مبه‌ری خودئ سلاف لی بن نه‌هیا کری، "عَنْ كُلِّ ذِي
 مَخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ" مسلم ۱۹۳۴

ژ ههر بالنده‌کی خودان په‌نج.

۵۸ - العقرب: دویپشک

نہ دروستہ بہیتہ خوارن ، چونکی ژ وان (فہ واسقانہ) بیین کو
پیغہ مہری سلاق لی بن فہرمان ب کوشتنا وان کری.

شیخِ ئیسلامی دیبڑت: خوارنا مار و دویپشکا حہرامہ ب

ئیک دہنگیا موسلمانا. الفتاویٰ ۱۱،۶۰۹

۵۹ - العنکبوت: تہ فنیپرک

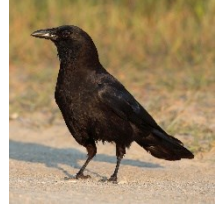
نہ دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی ژ تشتین پیسہ.

پیتا (الغین)

۶۰ - الغراب: قہل (قر)

نہدروستہ بہیتہ خوارن ، چونکی ژ وان (فہواسقانہ) بیین کؤ پیغہمبہری سلاف لی بن فہرمان ب کؤشتنا وان کری.

۶۱ - الغرنوق: الکرکی ، قولنگ؛ قازیقولنگ.

قازیقولنگ بالندہکی سپیی دم دریژہ ژ بالندیٰ نافی یہ،
دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی ژ تشتین پاقرہ.

پیتا (الفاء)

۶۲ - الفأر: مشک

نہدروستہ بہیتہ خوارن ، چونکی ژ وان (فہ واسقانہ) بیین کو پیغہمبہری سلاف لی بن فہرمان ب کوشتنا وان کری ل مال و دئیحراماندا.

۶۳ - الفهد: بہقلہ شیر

نہ دروستہ بہیتہ خوارن ، چونکی خودان کیلبہیہ، ویغہمبہری سلاف لیبن یی حہرام کری، "نہی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم عن کل ذی ناب من السباع" مسلم ۱۹۳۴.

پیغہمبہری خودی سلاف لی بن نہہیا کری ژ خارنا گوشتی ہر درندہیہ کی خودان کیلبہ بیت.

۶۴ - الفیل: فیل

نہ دروستہ بہیتہ خوارن ، چونکی خودان کیلہ بہیہ،
ویغہ مہری سلاف لیین ییٰ حہ پام کری، "نہی رسول اللہ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ" مسلم ۱۹۳۴.

پیغہ مہریٰ خودیٰ سلاف لیٰ بن نہ ہیا کری ژ خارنا گوشتیٰ ہر درندہ یہ کی
خودان کیلہ بیت.

پیتا (القاف)

۶۵ - القبرّة: القنبرة، القنبراء، کہ دیک

جورہ کہ ژ جورین بالندا، دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی ژ

تشتین پاقرہ.

۶۶ - القرد: مہیمینک

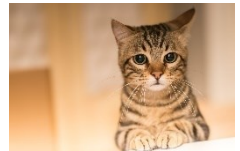

نہ دروستہ بہیتہ خوارن، ژ بہر پیساتیا گوشتی وی.

ابن عبدالبر دیبڑت: ئەز پی ناحہ سییم جیوازی دناقبہ را
زانایاندا ہہبت ل سہر ہندی کؤ مہیمینک ناہیتہ خوارنی.

التمہید ۱،۱۵۷

۶۷ - القط: پشیک، کتک

ودبیزنی: (السنور) نہ دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی

خودان کیلبہیہ، ویبغہ مہری سلاخ لیین یی حہرام کری، "نہی رسول اللہ صلی
اللہ علیہ وسلم عن کلّ ذی نابٍ من السباع" مسلم ۱۹۳۴.

پیغمبہری خودی سلاق لی بن نہہیا کری ژ خارنا گوشتی ہەر درندہیہ کی
خودان کیلہ بیت.

۶۸ - القنفذ: ژویری

نہ دروستہ بہیتہ خوارن ، ئەبو ہورہیرہ خودی ژئی پازی بت
دبیژت: ئەو یی حەرَامہ، وچونکی ئەو میسہوہرا دخۆت، وہ کی جوردیہ دفی
چہندی دا.

پیتا (الکاف)

۶۹ - الکروان: براکہ دیک.

بالندہ کہ ستویٰ وی و پیت وی ژ بین مریشکی درپترن، چاقین وی د شینن، بی میسکترین بالندہیہ، دروستہ بهیتہ خوارن، چونکی ژ تشتین پاقرہ.

۷۰ - الکلب: صہ

نہ دروستہ بهیتہ خوارن ، چونکی خودان کیلبہیہ، ویغہمہری سلاف لیبن بی حہرام کری، "نہی رسول اللہ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ" مسلم ۱۹۳۴

پیغہمہری خودی سلاف لی بن نہہیا کری ژ خارنا گوشتی ہر درندہیہ کی خودان کیلبہ بیت.

ویغہمہری مہ سلاف لی بن : فہرمان یا ب کوشتنا صہی کری. متفق علیہ

۷۱ - الكنغر: که نغر

گیانہ وەرہ کی بهرنیاسه ، ده می ریشه دچیت خو دهه لاقیریت،
وتیرکی خو دکه ته دبه ریکا بهرسینگی خودا، و ب زه حفی ل
ئوسترالیا دژیت، دروسته بهیته خواری، چونکی ژ تشتین پاقره، چونکی ژوان
گیانہ وهرانه بین گیاخور.

۷۲ - اللقلق: له گله گه

بالنده که ستوی وی دریره، مارا دخوت، نه دروسته بهیته
خواری، و ژ تشتین پیسه، خودای مهزن دیثیت : **وَيُحَرِّمُ**

عَلَيْهِمُ الْحَبَيْثَ ﴿۱۵۷﴾ الاعراف.

پیتا (المیم)

۷۳ - الماعز: بز

دروستہ بہیتہ خوارن، وئہ و ژوان گیانہ و ہرانہ بیین کو خودایی
مہزن مننت پی ل بہندہ بیین خو کری، خودایی مہزن دیبیریت

(: أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ ﴿١﴾ المائدة.

وہمی حہ یوانہ تین بی ئہ زمان ژ حیشر و چیل و پہزان خودی بو ہہ وہ بیین
حہ لال کرین.

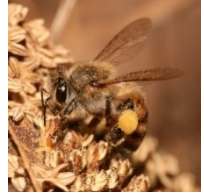
۷۴ - المالك الحزين: شاقئاقی؛ شاق؛ شہاق.

بالندہ کہ ستوی وی و پین وی ددریزن، ژ بالندی نافی یہ،
دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی ژ تشتین پاقرہ.

پیتا (النون)

۷۵ - النحل: میسا ہنگفینی.

نہ دروستہ بہیتہ خوارن ، چونکی پیغہمبہری سلاف لی بن نہہیا کری ژ کوشتنا وی، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ : نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَتْلِ أَرْبَعٍ مِنَ الدَّوَابِّ : النَّمْلَةِ ، وَالنَّحْلَةِ ، وَالْهُدُودِ ، وَالصُّرَدِ . احمد ۳۰۶۶

ژ کیسی بن عہباسی خودی ژی رازی بت، گوت: پیغہمبہری خودی سلاف لی بن نہہیا کری ژ کوشتنا چوار گیانہوہرا : میری، ومیسا ہنگفینی، وھود ھودی، ونکلکورہ.

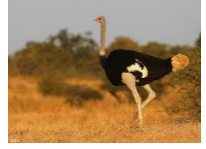
۷۶ - النسر: بالندہیی قورت؛ کورت.

نہ دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی خارنا وی تشتی حہفنی

یہ (جیف).

۷۷ - النعام: نہ عامہ

بالندہ کی خودان گۆھین بچویکہ، وستو دریژہ، دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی ژ تشتین یاقژہ، و چونکی فدیہ پیشفہ دھیتہ دان (ہہ کہ نیچیر کر) ل دہمی مروف د ئیحراماندا بیت.

۷۸ - النمر: پلنگ

نہ دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی خودان کیلبہیہ، وییغہ مہری سلاف لیبن ییٰ حہ رام کری، "نہی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم عن کلّ ذي نابٍ من السباع" مسلم ۱۹۳۴.

یغہ مہری خودی سلاف لی بن نہ ہیا کری ژ خارنا گۆشتی ہہر درندہیہ کی خودان کیلبہ بیت.

۷۹ - النمس: کویژک

گیانہ و ہر کہ مارا دخۆت، نہ دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی بیساتیا دخۆت.

۸۰ - النمل: میری

نہ دروستہ بہیتہ خوارن ، چونکی پیغہ مہری سلاف لی بن نہ ہیا کری ژ کوشتنا وی، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ : نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَتْلِ أَرْبَعٍ مِنَ الدَّوَابِّ : النَّمْلَةِ ، وَالنَّحْلَةِ ، وَالْهُدْهُدِ ، وَالصُّرْدِ . احمد ۳۰۶۶

ژ کیسی ئبن عہباسی خودی ژی رازی بت، گوت: پیغہ مہری خودی سلاف لی بن نہ ہیا کری ژ کوشتنا چوار گیانہ و ہرا : میری، و میشا هنگفینی، و ہود ہودی، و نکلکورہ.

پیتا (الهاء)

۸۱ - الهدهد: هوپهۆپك؛ بۆتبۆت؛ داودی دو نكل؛ ته‌یرکی
سلیمان پیغه‌مبه‌ر.

نه‌دروسته بهیته خوارن، چونکی پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن نه‌هیا کری ژ کوشتنا
وی، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَتْلِ أَرْبَعٍ
مِنَ الدَّوَابِّ: النَّمْلَةَ، وَالنَّحْلَةَ، وَالْهُدْهُدَ، وَالصُّرْدَ. احمد ۳۰۶۶

ژ کیسی بن عه‌باسی خودی ژ پی‌رازی بت، گۆت: پیغه‌مبه‌ری خودی سلاف
لی بن نه‌هیا کری ژ کوشتنا چوار گیانه‌وه‌را: می‌ری، ومیشا هنگفینی، وهود
هودی، ونکلکوره.

وهنده‌ک ژ زانایان دبیرن: نه‌هیا هاتیه کرن ژ کوشتنا وی وه‌ک پیزلینانه‌ک بۆ
وی چونکی گوهداریا پیغه‌مبه‌ره‌کی کر نه‌وژی سولیمان پیغه‌مبه‌ره سلاف لی بن.

پیتا (الواو)

۸۲ - الوبر :

جانہ وەرہ کہ ہندی کتکی یہ ومہ زترہ ژ جوردی ژ نفسی خودان لمبیسا، ل ئە فریقیا و ہندہ ک جہیت کیشوہری ئاسیا دژیت، تنی گیای دخوت، گوشتی وی یی خوشه و ژتشتین پاقرہ، وچونکی فدیہ پیشقہ دہیتہ دان (ہہ کہ نیچیر کر) ل دەمی مروف د ئیراماندا بیت، مجاہد خودی دلوقانیی یی بہت دیژت: فدیا وی میہہ کہ، ئانکو ہہ کہ کہسہ کی نیچیر کر ل دەمی مروف د ئیراماندا بیت، وچونکی ئەو تشتین پاقر دخوت.

ابن عبدالبر دیژت: ئەو ل نک من وہ کی کیشریشکی یہ ، چۆ تیدا نینہ بہیتہ خوارن، چونکی خوارنا وی زہرزوات و گیایہ.
(و کہ قلی وی یی ب بہایہ).

۸۳ - الورل: جانہ وەرہ کی وہ کی بزمنشکی یہ بہلی ژ وی

مہزترہ و کوریا وی یا زراف و دریزہ، نہ دروستہ بہیتہ خوارن، چونکی ژ پیسانہ ، ومارا دخوت.

۸۴ - الوعل: په زکویفی

په زکویفی چیا یی، دروسته بهیته خوارن، چونکی ژ تشتین

پاقره.

۸۵ - الوزغ: - أبو بریص - چه چه پیسک .

نه دروسته بهیته خوارن ، چونکی پیغمبه ری سلاق لی بن

فهرمان یا ب کوشتنا وی کری، وئو یی ژ وان پینج (فواسقا) هژمارتی.

پیتا (الیا)

۸۶ - الیام: کوترا کویفی

کوترا کویفی، ژہر فی چہ ندی دروستہ بہیتہ خوارن ب گوتنا

ہمی زانایان، چونکی جورہ کہ ژ جورین کوترا.

ناقہروک

- ۵..... دستپیک
- ۹..... پیشہکیا وەرگیری
- ۱۰..... ریسا یین گشتی
- ۱۰..... گشتی
- ۱۱..... ریسا یا نیکی
- ۱۴..... ریسا یا دووی
- ۱۷..... ریسا یا سیی
- ۱۸..... ریسا یا چاری
- ۲۱..... ریسا یا پینجی
- ۲۲..... ریسا یا شہشی
- ۲۳..... ریسا یا ہفتی
- ۲۴..... ریسا یا ہشتی
- ۲۵..... ریسا یا نہی
- ۲۶..... ریسا یا دہی
- ۲۷..... ریسا یا یازدی
- ۲۸..... ریسا یا دووازدی
- ۲۹..... ریسا یا سیزدی
- ۳۰..... ریسا یا چاردی
- ۳۱..... ریسا یا یازدی

۷۱..... بیتا (القاف).

۷۳..... بیتا (الكاف).

۷۵..... بیتا (المیم).

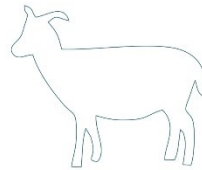
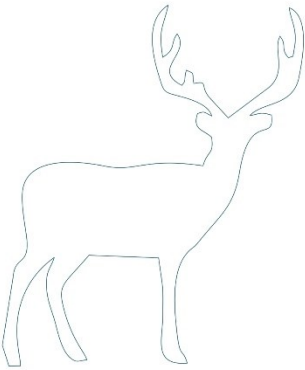
۷۶..... بیتا (النون).

۷۹..... بیتا (الهاء).

۸۰..... بیتا (الواو).

۸۲..... بیتا (الياء).

ژبهركو خوارنا پاقـژ و حلال كاريگه ريا خو يا هه ي د
رهفتارين ويدا، و ژيانا دلي ويدا، و رونا هيا عه قلي ويدا،
وقه بويل بوونا دو عايين ويدا، بهر و فاژي خوارنا پيس يي
كو هه قدر دگهل قئ چهندي، ژبه رهندي من ههز كـ
ئهف په رتوكا من ل سه ر جورين گيانه وهران بت (ييين
به رنياس دناف خه لكيدا) ييين خوارنا وان حلال ويين
هه رام، دا كو مروقي موسلمان خودان زانين بيت ل
سه ر وي خارنا دخوت و دهيليت، دناف وهلاتين
موسلمانان دا و ژ دهرفه ي وهلاتي دا.

مزگهفت

www.mzgaft.com